

Projekt z dnia 17 września 2010 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW**

z dnia 2010 r.

w sprawie wzoru oświadczenia o stanie kontroli zarządczej

Na podstawie art. 70 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152 poz. 1020) zarządza się, co następuje:

- § 1.** Określa się wzór oświadczenia o stanie kontroli zarządczej, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

- § 2.** Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej za rok

(rok, za który składane jest oświadczenie)

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanym/kierowanych przeze mnie dziale/działach administracji rządowej¹⁾/w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych²⁾

.....
(nazwa/nazwy działu/działów administracji rządowej/nazwa jednostki sektora finansów publicznych)

Część A³⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁴⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej zostały opisane w załączniku nr 1.

Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej zostały opisane w załączniku nr 2.

Część C⁵⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej zostały opisane w załączniku nr 1.

Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej zostały opisane w załączniku nr 2.

Część D⁶⁾

Opis działań, które zostały podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w ubiegłym roku został przedstawiony w załączniku nr 3.

Część E⁷⁾

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁸⁾

- monitoringu realizacji celów i zadań,
 - samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych,⁹⁾
 - procesu zarządzania ryzykiem,
 - audytu wewnętrznego,
 - kontroli wewnętrznych,
 - kontroli zewnętrznych,
 - innych źródeł informacji:.....
-

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

.....
(miejsowość, data)

.....
(podpis ministra/kierownika jednostki)

Objaśnienia

1) Minister kierujący działem składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów administracji rządowej, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152 poz. 1020).

2) Niepotrzebne skreślić.

3) W zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej wypełnia się tylko jedną część z części A albo B albo C. Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywności działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem. Części B i C skreśla się.

4) W zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej wypełnia się tylko jedną część z części A albo B albo C. Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej wymienionych elementów: zgodność działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywności działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6. Części A i C skreśla się.

5) W zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej wypełnia się tylko jedną część z części A albo B albo C. Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła żadnego z wymienionych elementów: zgodność działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywności działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem. Części A i B skreśla się.

6) Część D wypełnia się w przypadku gdy, w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była wypełniona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie były podejmowane inne, niezaplanowane, działania mające na celu usprawnienie funkcjonowania kontroli zarządczej. W oświadczeniu o stanie kontroli zarządczej za rok 2010 nie wypełnia się pkt. 1 załącznika nr 3.

7) Wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.

8) Znakiem „X” zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu „innych źródeł informacji” należy je wymienić.

9) Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy.

Załącznik nr 1

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

.....
.....
.....
Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki/działu/działów administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań lub ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności oraz skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

Załącznik nr 2

Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

.....
.....
.....

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Załącznik nr 3

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

.....
.....
.....
.....

Należy opisać najistotniejsze działania jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w załączniku nr 2 do oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie.

2. Pozostałe działania:

.....
.....
.....
.....

Należy opisać najistotniejsze działania, nie zaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 70 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z póź. zm.) zwanej dalej „ustawą”. W projekcie rozporządzenia zawarto wzór oświadczenia o stanie kontroli zarządczej. Przedmiot niniejszego projektu rozporządzenia nie podlegał regulacjom prawnym przed wejściem w życie ustawy.

Zgodnie z art. 70 ust. 3 ustawy minister kierujący działem administracji rządowej składa do końca kwietnia każdego roku oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie kierowanych przez niego działów administracji rządowej. Natomiast zgodnie z art. 70 ust. 4 ustawy minister kierujący działem może zobowiązać kierownika jednostki w dziale do złożenia oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za poprzedni rok w zakresie kierowanej przez niego jednostki. Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

Minister będzie składał tylko jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej, które będzie obejmować swoim zakresem wszystkie kierowane przez niego działy administracji rządowej, w tym urząd obsługujący ministra. Oznacza to, iż nie będzie konieczności składania przez ministra oddzielnego oświadczenia dla ministerstwa.

Kontrola zarządcza zgodnie z definicją w art. 68 ustawy dotyczy jednostek sektora finansów publicznych. Oświadczenia o stanie kontroli zarządczej w określonych działach administracji rządowej składane przez ministra kierującego tymi działami nie dotyczy więc tych jednostek podległych i nadzorowanych przez ministra, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych.

Zgodnie z art. 70 ust. 4 ustawy minister kierujący działem może zobowiązać kierownika jednostki w dziale do sporządzania oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za rok poprzedni w zakresie kierowanej przez niego jednostki. Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt. 7 ustawy jednostki w dziale to jednostki sektora finansów publicznych podległe ministrowi kierującemu określonym działem administracji rządowej lub przez niego nadzorowane lub jednostki sektora finansów publicznych obsługujące organ podległy ministrowi kierującemu określonym działem administracji rządowej lub przez niego nadzorowany. Oznacza to, iż minister kierujący działem nie może zobowiązać, na podstawie powyższych przepisów ustawy, kierowników jednostek niebędących jednostkami sektora finansów publicznych do składania oświadczeń o stanie kontroli zarządczej.

Kierownik jednostki, który został zobowiązany do złożenia oświadczenia o stanie kontroli zarządczej sporządza je według przepisów niniejszego rozporządzenia.

Ustawa nie określa terminu sporządzania oświadczenia przez zobowiązanych do tego kierowników jednostek w dziale. Właściwy minister może zatem określić termin sporządzenia tego dokumentu. Minister określając termin sporządzenia przez kierowników jednostek oświadczenia o stanie kontroli zarządczej powinien mieć na uwadze konieczność zgromadzenia informacji nt. oceny kontroli zarządczej w jednostkach w dziale w czasie umożliwiającym mu złożenie do końca kwietnia oświadczenia dla kierowanych przez siebie działów administracji rządowej.

Jednostki sektora finansów publicznych są powołane do realizacji określonych zadań publicznych. Kontrola zarządcza to wszelkie działania podejmowane w jednostce (np. ustalenie odpowiedniej struktury jednostki, zatrudnianie właściwych osób, analiza szans i zagrożeń związanych z realizowaniem zadań, wdrożenie odpowiednich procedur, sprawowanie nadzoru), które mają służyć realizacji tych zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Składanie oświadczeń o stanie kontroli zarządczej ma na

celu podkreślenie roli i znaczenia kontroli zarządczej w skutecznym zarządzaniu jednostkami sektora finansów publicznych oraz podkreślenie odpowiedzialności osób składających oświadczenia za funkcjonowanie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.

Uwzględniając powyższe, w części wstępnej wzoru oświadczenia odwołano się do odpowiedzialności za funkcjonowanie kontroli zarządczej oraz do ustawowej definicji kontroli zarządczej określonej w art. 68 ustawy. Jest to konieczne również z uwagi na sposób wypełniania oświadczenia, który odnosi się do warunków określonych w art. 68 ust. 2 ustawy. Odwołania o podobnym charakterze stosowane są także we wzorach oświadczeń przyjętych w Wielkiej Brytanii, Komisji Europejskiej czy Stanach Zjednoczonych.

Zgodnie z założeniami międzynarodowych modeli i standardów, które były podstawą opracowania standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, określonych przez Ministra Finansów Komunikatem Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 15, poz. 84), prawidłowo działająca kontrola zarządcza powinna dostarczyć wystarczającego (racjonalnego) zapewnienia, iż założone cele i zadania zostaną osiągnięte. Jednakże nawet najlepiej zorganizowana kontrola zarządcza nie gwarantuje, że założone cele i zadania zostaną osiągnięte w 100%. We wzorze oświadczenia o stanie kontroli zarządczej wykorzystano powyższą koncepcję „wystarczającego zapewnienia”. W konsekwencji w części A oświadczenia użyto sformułowania: „w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza”. Ostateczna ocena czy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewnia realizację celów i zadań należy do osoby składającej oświadczenie, czyli ministra albo kierownika jednostki.

Wzór oświadczenia o stanie kontroli zarządczej został podzielony na 5 części, które należy wypełnić w określonych przypadkach:

- części A albo B albo C wypełniane są w zależności od wyniku oceny stanu kontroli zarządczej dokonanej przez osobę sporządzającą oświadczenie. Aby ułatwić dokonanie takiej oceny stanu kontroli zarządczej projektodawca odwołał się do uszczegółowienia definicji kontroli zarządczej określonej w art. 68 ust. 2 ustawy, przewidując 3 możliwości:

- a) w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie: zgodność działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi oraz skuteczność i efektywność działania, oraz wiarygodność sprawozdań, oraz ochronę zasobów, oraz przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, oraz efektywność i skuteczność przepływu informacji, oraz zarządzanie ryzykiem tj. łącznie wszystkich wyżej wymienionych obszarów – wypełnia się część A, części B i C skreśla się,
- b) w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu co najmniej zgodności działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi lub skuteczności i efektywności działania, lub wiarygodności sprawozdań, lub ochrony zasobów, lub przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, lub efektywności oraz skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem. tj. od 1 do 6 z wyżej wymienionych obszarów – wypełnia się część B, części A i C skreśla się,
- c) w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu: zgodności działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi, ani skuteczności i efektywności działania, ani wiarygodności sprawozdań, ani ochrony zasobów, ani przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, ani efektywności i skuteczności przepływu informacji, ani zarządzania ryzykiem - nie

zapewniła żadnego z wyżej wymienionych obszarów – wypełnia się część C, części A i B skreśla się;

w przypadku złożenia zastrzeżeń (wypełnienie części B albo C) konieczne będzie opisanie ich przyczyn, np. istotnych słabości kontroli zarządczej, istotnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu jednostki/działu/działów administracji rządowej, istotnych celów lub zadań, które nie zostały zrealizowane, oraz określenie kluczowych działań, jakie będą podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z podaniem terminów ich realizacji.

- część D wypełniana jest w sytuacji, gdy w roku poprzedzającym rok, którego dotyczy oświadczenie była wypełniona część B albo C. W części tej będą przedstawiane działania, które zostały podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do planowanych w latach poprzednich działań zawartych w części B albo C. Część D nie będzie wypełniana w oświadczeniach za rok 2010r.

- część E wypełniana jest niezależnie od wyniku oceny kontroli zarządczej i zawiera informacje o źródłach, z których korzystano dokonując oceny kontroli zarządczej. Ocena kontroli zarządczej może zostać dokonana na podstawie wielu źródeł informacji. W oświadczeniu wskazano przykładowe źródła informacji, które mogą zostać wykorzystane do dokonania oceny kontroli zarządczej: monitoring realizacji celów i zadań, samoocena kontroli zarządczej, system zarządzania ryzykiem, wyniki pracy audytu wewnętrznego, wyniki kontroli wewnętrznych (tj. kontroli prowadzonych przez wyspecjalizowaną komórkę kontrolną wewnątrz urzędu obsługującego ministra), wyniki kontroli zewnętrznych (tj. kontroli prowadzonych przez uprawnione do tego organy kontroli) Przewidziana została także możliwość wskazania innych źródeł informacji, na podstawie których została dokonana ocena funkcjonowania kontroli zarządczej przez osobę podpisującą oświadczenie. Mogą to być informacje pochodzące ze skarg i wniosków, wyniki audytów zewnętrznych, wnioski i rekomendacje z przeprowadzonych ocen (ewaluacji), oświadczenia o stanie kontroli zarządczej jednostek wchodzących w skład działu administracji rządowej, opinia komitetu audytu oraz wnioski i rekomendacje przeglądów i misji monitorujących instytucji Unii Europejskiej, wnioski z przeglądów partnerskich (*peer reviews*) ze strony instytucji z innych państw, wnioski z przeglądów misji organizacji międzynarodowych, do których należy Polska.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) na stronie internetowej Ministerstwa Finansów (www.mf.gov.pl), zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) w celu umożliwienia zapoznania się z nim szerokiemu gronu zainteresowanych. W trakcie prac nad projektem rozporządzenia nie zgłosiły się podmioty zainteresowane pracami nad projektem rozporządzenia w trybie ww. ustawy.